

۹۷۸-۹۴۳-۹۹۶۲-۶۷-۲

سرشناسه: صباغیان، ناصر، ۱۳۵۰-

عنوان و نام پدیدآور: بررسی زبان سنگسری / مولف: ناصر صباغیان.

مشخصات نشر: آمل: شمال پایدار، ۱۳۸۹.

مشخصات ظاهری: ۲۹۲ص: مصور، جدول، نمودار.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۶۲-۶۷-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: سنگسری

رده بندی کنگره: ۲۱۳۸۹ ص ۸۱ / PIR ۳۲۷۹

رده بندی دیویی: مع ۹ ف۴

شماره کتابشناسی ملی: ۲۰۹۱۶۵۹

نشر شمال پایدار
وابسته به موسسه فرهنگی شمال

کتابخانه جامع علمی-کتابپردازی
مرکز فرهنگ و هنر واحد مازندران

نویسنده: ناصر صباغیان

مدیر هنری: مصطفی حسین زاده

طراحی و مدیریت چاپ: **طاهر شمس - ۱**

چاپ: عابدی پرنجم

صحافی: کیان

سال و نوبت چاپ: نخست - ۱۳۹۰

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۹۵۰۰ تومان

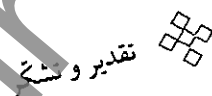
برای خرید این کتاب می توانید با این شماره تماس حاصل فرمایید:

صباغیان ۰۹۱۲-۴۳۱۶۳۴۸

آدرس ناشر: مازندران - آمل - خیابان طالب آملی - دریای ۲۶

موسسه فرهنگی شمال پایدار (نشر شمال پایدار)

تلفن: ۰۱۲۱-۲۲۲۳۳۵۳

تقدیر و تشکر

لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق

بر حسب وظیفه بر خود لازم می دانم که بدین وسیله تشکر خالصانه خود را از استادان بزرگوار و اندیشمند جناب آقای دکتر یدالله پرمون استاد راهنمای محترم و سرکار خانم بلقیس روشن استاد مشاور گرامی که هر دو بزرگوار با صبر و حوصله شایسته ای تحسین متن این تحقیق را مطالعه نمودند و با ارائه راهنمودهای خویش مرا مورد لطف قرار دادند؛ اعلام نمایم همچنین از استاد محترم و دوست بسیار عزیزم جناب آقای دکتر عباس مرادان که خالصانه ترجمه ای متون حجیمی را متقبل گردیدند؛ تشکر نمایم.

جا دارد در اینجا از آقایان مهندس حسن پاکزادیان، حسین اقیان و یدالله مصمم برای در اختیار نهادن اطلاعات خویش به بنده و نیز از آقای علی اکبر فخرو و سرکار خانم فرشته سراج به سبب در اختیار نهادن پایان نامه های خویش تقدیر نمایم.

این تحقیق هم شامل تایپ فوتیک انگلیسی و هم تایپ فارسی با حرف نوشته ویژه ای زبان سنگسری بود که سرکار خانم ناهید مالکی زحمت این کار طاقت فرسا را عهده دار گردیدند و بنده لازم است از ایشان نیز تشکر خود را اعلام کنم.

برای اجرای این امر مهم از گویسوران سنگسری بهره گرفتم که شایسته تقدیر و تشکرند؛

آقایان: ۱- ناصر رشیدی ۲- یدالله مصمم ۳- فریدون ملک احمدی ۴- حسین
آقایان ۵- گل محمد لطفی ۶- گل ابراهیم رضائیان ۷- دکتر عباس مرادان ۸-
منوچهر مستخدمین حسینی
خانم ها: ۱- خانم کیوتر مرادن ۲- خانم شهربانو رضائیان

همچنین ضروری است از زحمات دوستان عزیزم جناب آقای ذوالفقاریان و
بایان قابل ذکر است از دانشگاه پیام نور شهرستان مهدیشهر تشکر نمایم. در
نشر کتاب را مقبل گردیدند؛ و از تمامی عزیزانی که به نحوی در به بارنشدن
این نهال مراورد لطف و مرحمت خویش قرار دادند و نامشان از این فهرست
فراموش گردیده است. تشکر خالصانه‌ی خویش را اعلام نمایم و از درگاه ایزد
منان خواهان فین روز افزون همگی عزیزان و رشد و تعالی این شهرستان
و گسترش این زبان باشم.

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات

۱- مقدمه	۳۰
۲- بیان مسأله	۳۱
۳- اهداف، ضرورت‌ها و کاربردها	۳۵
۴- فرضیه‌ها	۳۷
۵- روش اجرای تحقیق	۳۸
۶- پیشینه‌ی تحقیق	۳۸
۶-۱- چراغعلی اعظمی سنگسری	۴۰
۷- موقعیت جغرافیایی، تاریخی و سیاسی وجه تسمیه‌ی سنگسر	۴۴
۸- نژاد	۴۷
۹- صنعت، آموزش، گردشگری، ورزش	۴۸
۱۰- آیین‌های مذهبی در سنگسر	۵۰
۱۱- خلاصه‌ی فصل	۵۳

فصل دوم : بررسی آوایی

۱- ساخت آوایی زبان سنگسری	۵۶
۲- واکه‌ها	۵۷
۲-۱- واجگونه‌های واکه‌ای	۵۹
۲-۲- واکه‌های اختصاصی این زبان	۶۱
۲-۲-۱- واکه‌ی ساده	۶۱
۲-۲-۲- واکه‌ی مرکب	۶۱

۶۳.....	۲-۳- نمودار واکه‌ها.....
۶۴.....	۳- همخوان‌ها:.....
۶۹.....	۳-۱- نمودار واج‌های همخوانی.....
۶۹.....	۴- ساختمان هجا.....
۷۰.....	۴-۱- خوشه صامت آغازین.....
۷۳.....	۴-۲- خوشه صامت پایانی.....
۷۵.....	۵- تفاوت‌های آوایی بین زبان سنگسری و زبان فارسی معیار.....
۷۵.....	۵-۱- تفاوت‌های همخوانی.....
۸۳.....	۵-۲- تفاوت‌های واکه‌ای.....
۹۱.....	۵-۳- تغییرات تاریخی همخوان‌ها و واکه‌ها.....
۹۲.....	۵-۳-۱- تغییرات تاریخی همخوان‌ها.....
۹۵.....	۵-۳-۲- تغییرات تاریخی واکه‌ها.....
۹۷.....	۶- فرآیندهای آوایی.....
۹۷.....	۶-۱- حذف.....
۹۹.....	۶-۲- قلب.....
۱۰۰.....	۶-۳- اضافه.....
۱۰۲.....	۶-۴- همگون‌سازی.....
۱۰۲.....	۶-۴-۱- همگونی پسرو.....
۱۰۴.....	۶-۴-۲- همگونی پیشرو.....
۱۰۵.....	۶-۵- مشدد سازی.....
۱۰۷.....	۶-۶- کوتاه شدگی مصوت.....
۱۰۷.....	۷- عناصر زیر زنجیری.....
۱۰۸.....	۷-۱- آهنگ.....
۱۰۹.....	۷-۱-۱- آهنگ افتان.....
۱۰۹.....	۷-۱-۲- آهنگ خیزان.....
۱۰۹.....	۷-۱-۳- آهنگ خیزان افتان.....
۱۱۰.....	۷-۲- تکیه.....
۱۱۰.....	۷-۲-۱- تکیه در اسم و صفت‌ها.....

- ۱۱۱.....۲-۲-۷-تکیه در فعل.....
- ۱۱۲.....۳-۲-۷-تکیه در فعل امر و نفی.....
- ۱۱۳.....۴-۲-۷-تکیه افعال ساده و مرکب.....
- ۱۱۳.....۵-۲-۷-تکیه در منادا.....
- ۱۱۳.....۶-۲-۷-پی بست افعال کمکی ناقص و ی نکره.....
- ۱۱۴.....۳-۷-درنگ.....
- ۱۱۵.....۱-۳-۷-درنگ بین گروهی.....
- ۱۱۵.....۲-۳-۷-درنگ بین واژه‌ای.....
- ۱۱۶.....نتیجه بخش آوایی.....

فصل سوم : بررسی صرفی

- ۱- ساخت صرفی زبان سنگسری.....۱۲۰
- ۲- اسم.....۱۲۱
- ۱-۱-۲ : اسم جامد.....۱۲۲
- ۲-۱-۲ : اسم مشتق.....۱۲۳
- ۱-۲-۱-۲-مصدر.....۱۲۳
- ۲-۲-۱-۲-اسم مصدر.....۱۲۴
- ۱-۲-۳-اسم ابزار.....۱۲۵
- ۱-۲-۲-اسم خاص.....۱۲۶
- ۲-۲-۲-اسم عام.....۱۲۶
- ۱-۳-۲-اسم معرفه.....۱۲۷
- ۲-۳-۲-اسم نکره.....۱۲۷
- ۲-۴-۱-اسم مفرد.....۱۲۸
- ۲-۴-۲-جمع.....۱۲۸
- ۱-۵-۲-اسم ساده.....۱۲۹
- ۲-۵-۲-اسم مرکب.....۱۲۹
- ۱-۶-۲-اسم ذات.....۱۳۲

۱۳۲.....	۲-۶-۲- اسم معنی.....
۱۳۳.....	۲-۷- اسم صوت.....
۱۳۳.....	۲-۸- اسم مصغر.....
۱۳۳.....	۲-۹- اسم جمع.....
۱۳۴.....	۳- ضمیر.....
۱۳۴.....	۱-۳- ضمیر شخصی.....
۱۳۴.....	۲-۱-۱- ضمیر شخصی فاعلی.....
۱۳۵.....	۲-۱-۲- ضمیر شخصی غیر فاعلی.....
۱۳۶.....	۲-۲- ضمیر اشاره.....
۱۳۸.....	۳-۳- ضمیر مشترک و ضمیر متقابل.....
۱۳۸.....	۳-۴- ضمیر بی‌شخصی.....
۱۳۹.....	۳-۵- ضمیر مبهم.....
۱۴۰.....	۳-۶- ضمیر ملکی.....
۱۴۰.....	۴- صفت.....
۱۴۰.....	۴-۱- صفت لیاقت.....
۱۴۱.....	۴-۲-۱- صفت برتر.....
۱۴۱.....	۴-۲-۲- صفت برترین.....
۱۴۱.....	۴-۲-۳- صفت مطلق.....
۱۴۲.....	۴-۳- صفت اشاره.....
۱۴۲.....	۴-۴- صفت پرسشی.....
۱۴۲.....	۴-۵- صفت مبهم.....
۱۴۲.....	۴-۶-۱- صفت شمارشی.....
۱۴۴.....	۴-۶-۲- صفت شمارشی ترتیبی.....
۱۴۴.....	۴-۶-۳- صفت شمارشی کسری.....
۱۴۴.....	۴-۷- صفت مفعولی.....
۱۴۵.....	۴-۸- صفت فاعلی.....
۱۴۵.....	۵- فعل.....
۱۴۶.....	۵-۱-۱- ستاک حال.....

۱۴۶.....	۲-۱-۵- ستاک گذشته
۱۴۸.....	۲-۵- شناسه‌های فعلی
۱۴۹.....	۳-۵- وند سببی‌ساز
۱۵۰.....	۴-۵- خوشه صامت آغازین
۱۵۰.....	۵-۵- ۱- پیشوند جهتی - مکانی
۱۵۱.....	۲-۵-۵- وندهای صرفی
۱۵۱.....	۲-۵-۵- ۱- پیشوندهای غیرزایا
۱۵۳.....	۲-۵-۵- ۲- وندهای وجه، نمود، نفی، شخص و سببی‌ساز
۱۵۳.....	۶-۵- نمود و وجه فعل
۱۵۴.....	۶-۵- ۱- نمود غیرکامل
۱۵۵.....	۶-۵- ۲- نمود کامل
۱۵۵.....	۶-۵- ۳- نمود پایانی
۱۵۶.....	۷-۵- فعل امر
۱۵۷.....	۸-۵- فعل امر منفی
۱۵۸.....	۹-۵- مجهول غیرمستقیم
۱۵۹.....	۱۰-۵- انواع فعل از نظر زمان، وجه و نمود
۱۵۹.....	۱۰-۵- ۱- ماضی مطلق (ساده)
۱۶۰.....	۱۰-۵- ۲- ماضی استمراری
۱۶۱.....	۱۰-۵- ۳- ماضی نقلی
۱۶۲.....	۱۰-۵- ۴- ماضی بعید
۱۶۲.....	۱۰-۵- ۵- ماضی التزامی
۱۶۳.....	۱۰-۵- ۶- ماضی ابعد
۱۶۴.....	۱۰-۵- ۷- ماضی مستمر
۱۶۵.....	۱۰-۵- ۸- مضارع مستمر
۱۶۶.....	۱۰-۵- ۹- مضارع اخباری
۱۶۷.....	۱۰-۵- ۱۰- مضارع ساده
۱۶۷.....	۱۰-۵- ۱۱- مضارع التزامی
۱۶۸.....	۱۰-۵- ۱۲- مضارع محقق الوقوع

۱۶۹.....	۱۰-۱۳- ماضی محقق الوقوع (در آینده)
۱۶۹.....	۱۰-۱۴- آینده
۱۶۹.....	۱۱-۱- افعال کمکی کامل
۱۷۰.....	۱۱-۲- افعال کمکی ناقص
۱۷۲.....	۱۲-۵- ساخت ارگتیو
۱۷۲.....	۶- قید
۱۷۳.....	۶-۱- قید زمان
۱۷۴.....	۶-۲- قید مکان
۱۷۵.....	۶-۳- قید مقدار
۱۷۵.....	۶-۴- قید کیفیت (چگونگی)
۱۷۵.....	۶-۵- قید حالت
۱۷۶.....	۶-۷- قید تدریج
۱۷۶.....	۶-۸- قید ترتیب
۱۷۷.....	۶-۹- قید پرسش
۱۷۷.....	۷- شبه جمله
۱۷۷.....	۷-۱- شبه جمله امید و آرزو و دعا
۱۷۷.....	۷-۲- شبه جمله تحسین و تشویق
۱۷۸.....	۷-۳- شبه جمله تأسف و درد
۱۷۸.....	۷-۴- شبه جمله تعجب
۱۷۸.....	۷-۵- شبه جمله تنبیه و تحذیر
۱۷۸.....	۷-۶- شبه جمله امر
۱۷۸.....	۷-۷- شبه جمله قبول و تعظیم
۱۷۸.....	۷-۸- شبه جمله تصدیق و ايجاب
۱۷۹.....	۷-۹- شبه جمله تکذیب و نفی
۱۷۹.....	۷-۱۰- شبه جمله سرزنش و نفرین
۱۷۹.....	۷-۱۱- شبه جمله تمسخر و تحقیر
۱۷۹.....	۸- حرف

۱۸۰	۸-۱- حرف ربط پیوند
۱۸۲	۸-۲- حرف اضافه
۱۸۳	۸-۳- حرف نشانه
۱۸۳	۸-۳-۱- حرف‌های ندا
۱۸۳	۸-۳-۲- حرف نقش‌نمای اضافه
۱۸۴	۸-۳-۳- حروف بی‌بستی
۱۸۷	۸-۳-۴- حرف‌های نشانه‌ی [re]، [mʌ]، [də]
۱۸۸	نتیجه بررسی صرف

فصل چهارم : نحو

۱۹۰	مقدمه‌ای بر ساخت نحوی زبان سنگسری
۱۹۱	۱- حالت
۱۹۲	۱-۱ حالت فاعلی
۱۹۲	۱-۲ حالت غیر فاعلی
۱۹۵	۲- گروه اسمی
۱۹۶	۲-۱ وابسته‌های پیشین
۱۹۶	۲-۲ وابسته‌های پسین
۱۹۷	۲-۳ ممیز
۱۹۸	۳- متغیرهای اسم
۱۹۹	۳-۱- تمایز در جنس دستوری
۲۰۲	۴- اجزای جمله و جای آن‌ها
۲۰۲	۴-۱- نهاد
۲۰۳	۴-۲- گزاره
۲۰۳	۴-۱-۲- مفعول
۲۰۴	۴-۲-۲- متمم
۲۰۴	۴-۳-۲- مسند
۲۰۵	۴-۲-۴- تمیز
۲۰۵	۴-۲-۵- قید

۲۰۵.....	۴-۲-۶- مضاف الیه
۲۰۶.....	۴-۲-۷- صفت
۲۰۶.....	۴-۲-۸- منادا
۲۰۷.....	۴-۲-۹- بدل
۲۰۷.....	۴-۲-۱۰- فعل
۲۰۸.....	۴-۲-۱۰-۱- فعل ساده
۲۰۹.....	۴-۲-۱۰-۲- فعل پیشوندی
۲۰۹.....	۴-۲-۱۰-۳- فعل مرکب
۲۱۰.....	۵- تطابق و عدم تطابق فعل و فاعل از نظر شخص و شمار
۲۱۱.....	۶- جمله‌ی مرکب
۲۱۲.....	۶-۱- جمله مرکب باهمپایه
۲۱۲.....	۶-۱-۱- بند وابسته وصفی مفعول
۲۱۳.....	۶-۱-۲- بند وابسته وصفی فاعل (یا مستدالیه)
۲۱۳.....	۶-۱-۳- بند وابسته‌ی وصفی قیدی
۲۱۴.....	۶-۲- جمله مرکب همپایه
۲۱۵.....	۷- ارتباط نمود و وجه
۲۱۵.....	۷-۱- وجه افعال
۲۱۷.....	۸- مقایسه، ارتباط صفت‌ها، اسم‌ها و ضمیرها
۲۱۸.....	۹- منفی سازی
۲۲۱.....	۱۰- سوال سازی
۲۲۲.....	۱۱- فعل ربطی و شکل وندهای آن
۲۲۴.....	۱۲- عبارت‌های قیدی
۲۲۵.....	۱۳- نکاتی درباره‌ی [jâ]
۲۲۷.....	۱۴- انواع جمله از نظر وجه
۲۲۸.....	۱۵- حذف برخی اجزای جمله
۲۲۸.....	۱۵-۱- حذف به دلیل عرف زبان
۲۲۸.....	۱۵-۲- حذف به قرینه لفظی
۲۲۹.....	۱۵-۳- حذف به قرینه معنوی

۲۲۹.....	حذف فاعل یا (مستدالیه)	۴-۱۵
۲۳۰.....	حذف فعل	۵-۱۵
۲۳۰.....	حذف مفعول	۶-۱۵
۲۳۰.....	حذف قید	۷-۱۵
۲۳۰.....	حذف متمم فعل	۸-۱۵
۲۳۱.....	حذف مستند	۹-۱۵
۲۳۱.....	حذف حرف اضافه	۱۰-۱۵
۲۳۱.....	حذف حرف ربط همپایه و وابسته	۱۱-۱۵
۲۳۱.....	حذف تمام اجزای جمله جز نقطه انشلاخ در جمله پرسشی، پاسخی	۱۲-۱۵
۲۳۲.....	کاربرد ضمیر مشترک	۱۶
۲۳۲.....	۱- به عنوان مضاف‌الیه قبل از مضاف	۱-۱۶
۲۳۲.....	۲- برای تأکید	۲-۱۶
۲۳۲.....	۳- بعد از حرف اضافه	۳-۱۶
۲۳۲.....	۴- به عنوان ضمیر تأکیدی	۴-۱۶
۲۳۲.....	۵- به عنوان قید تأکیدی	۵-۱۶
۲۳۳.....	نتیجه‌گیری نحو	۲۳۳

فصل پنجم: بررسی مقایسه‌ای میان واژه‌های سنگسری و فارسی

مقدمه‌ای بر واژگان تخصصی زبان سنگسری ۲۳۶

۱- تقویم سنگسری ۲۳۷

۱-۱ مقایسه‌ی اولین ماه بهار سنگسری با تقویم‌های دیگر ۲۴۰

۱-۲ واژگان تخصصی ماه‌های سنگسری ۲۴۲

۲- فرآورده‌های متنوع لبنی ۲۴۶

۱-۲ چند اصطلاح کلی مربوط به شیردوشی ۲۴۷

۲-۲ واژگان تخصصی انواع محصولات متنوع لبنی ۲۴۹

۳- صنایع دستی ۲۵۱

۳-۱ واژگان تخصصی انواع تولیدات و وسایل بافتنی ۲۵۲

۲۵۴.....	۲-۳- وازگان تخصصی مليله كارى
۲۵۴.....	۳-۳- وازگان تخصصى صنايع دستى ديگر
۲۵۶.....	۴- ستاك ها و مصادر سنگسرى
۲۶۳.....	۵- وازگان در معرض خطر حذف
۲۷۰.....	۶- نتيجه فصل پنجم

فصل نتيجه گيرى

۲۷۲.....	۱- مقدمه
۲۷۲.....	۲- نتيجه ي بررسى آوايى
۲۷۴.....	۳- نتيجه ي بررسى صرفى
۲۷۵.....	۴- نتيجه ي بررسى نحوى
۲۷۷.....	۵- موانع و مشكلات
۲۷۹.....	۷- پيوست
۲۸۴.....	۸- فهرست منابع و مآخذ

فهرست جداول، نمودارها و نقشه‌ها

جداول

۱. جدول (۱-۲) ابدال [ow] از واژه‌های [â] یا [a] ۶۲
۲. جدول (۲-۲) همخوان‌ها ۶۹
۳. جدول (۳-۲) شیوهی اول خوشه‌های صامت آغازین ۷۱
۴. جدول (۴-۲) شیوهی دوم خوشه‌های صامت آغازین ۷۱
۵. جدول (۵-۲) شیوهی استفاده از یک مصوت آغازین ۷۲
۶. جدول (۶-۲) خوشه‌های صامت پایانی ۷۴
۷. جدول (۷-۲) تفاوت‌های همخوانی [b] و [v] ۷۵
۸. جدول (۸-۲) تفاوت‌های همخوانی [z] و [ž] ۷۸
۹. جدول (۹-۲) تفاوت‌های همخوانی [ɹ] و [l] ۷۹
۱۰. جدول (۱۰-۲) تفاوت‌های همخوانی [n] و [m] ۸۱
۱۱. جدول (۱-۳) ارتباط ضمائر شخصی و اشاره ۱۳۶
۱۲. جدول (۲-۳) حالت‌های ضمائر پرسشی ۱۳۹
۱۳. جدول (۳-۳) حالت‌های ضمائر مبهم ۱۳۹
۱۴. جدول (۴-۳) اعداد سنگسری ۱۴۳
۱۵. جدول (۵-۳) پیشوندهای جهت‌ی مکانی ۱۵۱
۱۶. جدول (۶-۳) فعل نشستن ۱۵۵
۱۷. جدول (۷-۳) فعل بودن ۱۵۵
۱۸. جدول (۸-۳) فعل‌های امر با قاعده ۱۵۶
۱۹. جدول (۹-۳) فعل‌های امر بی قاعده ۱۵۷

۲۰. جدول (۳-۱۰) ارتباط افعال سببی، متعدی و شکل میانی..... ۱۵۸
۲۱. جدول (۳-۱۱) خلاصه‌ی صرف افعال کمکی با حالت متعدی..... ۱۶۹
۲۲. جدول (۳-۱۲) خلاصه‌ی صرف افعال کمکی با حالت لازم..... ۱۷۰
۲۳. جدول (۴-۱) نشانه‌ی حالت فاعلی..... ۱۹۲
۲۴. جدول (۴-۲) نشانه‌ی حالت غیرفاعلی..... ۱۹۳
۲۵. جدول (۴-۳) ارتباط ضمایر با حالت‌های فاعلی و غیرفاعلی..... ۱۹۴
۲۶. جدول (۴-۴) پسوندهای مذکر و مؤنث ساز..... ۲۰۱
۲۷. جدول (۴-۵) ارتباط وجوه فعل با نمودها..... ۲۱۶
۲۸. جدول (۴-۶) ارتباط فعل ربطی و شکل وندهای آن..... ۲۲۲
۲۹. جدول (۵-۱) تقویم "مَسْم" سنگسری..... ۲۴۰
۳۰. جدول (۵-۲) شاک‌ها و مصادر..... ۲۵۶
۳۱. جدول (۵-۳) واژگان در معرض خطر حذف..... ۲۶۳

نمودار

۱. نمودار (۲-۱) نمودار واک‌ها..... ۶۳
۲. نمودار (۳-۱) نمودار تقسیمات اسم..... ۱۲۲
۳. نمودار (۳-۲) نمودار اقسام حرف..... ۱۷۹
۴. نمودار (۵-۱) تنوع محصولات لبنی سنگسری..... ۲۴۹
۵. نمودار (۵-۲) جایگاه زبان سنگسری..... ۲۸۰

نقشه

۱. نقشه (۱) جایگاه استان سمنان..... ۲۸۱
۲. نقشه (۲و۳) تقسیمات کشوری شهرستان مهدیشهر..... ۲۸۲
۳. نقشه (۴) تنوع زبانی منطقه سمنان..... ۲۸۳

عکس

۱. عکس (۱) لبنیات سنگسری..... ۲۸۹
۲. عکس (۲) صنایع دستی سنگسری..... ۲۹۰

الفبای آوانگاری سنگسری

نشانه آوایی	معادل تقریبی فارسی	شاهد	آوانوشت	نشانه آوایی	معادل تقریبی فارسی	شاهد	آوانوشت
۱ a	—	(چشم)	čaš	۱۷ d	د	(بوته خار)	dāz
۲ e	—	(خانه)	ke	۱۸ r	ر	(روغن)	rəhən
۳ o	—	(دختر)	dot	۱۹ z	ز - ض - ظ ذ -	(داماد)	zume
۴ â	ا(مصوت بلند)	(بره ها)	Varā	۲۰ ž	ژ	(زن)	žən
۵ i	ای	(یاد، ذهن)	vir	۲۱ s	س - ص - ث	(تخته سنگ)	sorā
۶ u	او	(سرخ)	sur	۲۲ š	ش	(شیر)	šat
۷ ʉ	نو	(سیاه چادر)	gut	۲۳ q	غ - ق	(غریبال)	qəlbāl
۸ ow	— کشیده	(چاه)	čow	۲۴ f	ف	(پارو)	fifə
۹ ə	مصوت بیرنگ (شوا)	(جارو)	sāzə	۲۵ k	ک	(دختر دم- بخت)	kakəčā
۱۰ b	ب	(گریه)	bormə	۲۶ g	گ	(گردن)	gəri
۱۱ p	پ	(پدر)	pəše	۲۷ l	ل	(دیگ)	livək
۱۲ t	ت	(طناب)	tənāft	۲۸ m	م	(مردم)	martən
۱۳ j	ج	(دوقلو)	jangul	۲۹ n	ن	(نشنک)	nali
۱۴ č	چ	(چادر)	čavar	۳۰ v	و	(بادام)	vem
۱۵ h	ه - ح	(آلوچه)	halkok	۳۱ y	ی	(گردو)	yuz
۱۶ x	خ	(خوب)	xārə	۳۲ ?	ع همزه	(اسب)	?asm